

Stockholm den 25 oktober 2024

R-2024/1627

Till Justitiedepartementet

Ju2024/01712

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 22 augusti 2024 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18).

Sammanfattning

Advokatsamfundet framför i det följande vissa synpunkter och har i övrigt ingen erinran mot författningsförslagen i den rubricerade promemorian.

Advokatsamfundet föreslår att det vid den fortsatta beredningen i lagstiftningsärendet görs vissa klagöranden beträffande förutsättningarna för att meddela förbud om en geografisk beteckning används i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 ("EU-förordningen").

Det bör klargöras att en domstol får meddela förbud som civilrättslig sanktion, förutsatt att ett intrång i en geografisk beteckning har skett, men att intrånget inte behöver vara pågående.

Advokatsamfundet föreslår att en tystnadsplikt avseende enskildas affärshemligheter ska gälla för organ och fysiska personer till vilka kontrolluppgifter delegeras. Om sådan tystnadsplikt inte skulle bedömas nödvändig, förordar Advokatsamfundet att det vid

delegering ska föreskrivas en skyldighet för organ och fysiska personer – att vid utförande av kontroller – skriftligen upplysa enskilda om att det inte föreligger någon tystnadsplikt för organ och fysiska personer avseende affärshemligheter.

Advokatsamfundet föreslår att det i de föreslagna bestämmelserna i varumärkeslagen (2010:1877) anges att det är fråga om ”föreskriven” återupptagningsavgift respektive ansökningsavgift, dvs. motsvarande ordalydelse som finns i andra bestämmelser om avgifter i samma lag.

Synpunkter

Förslaget till ändring om lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, 1 § 6: Den civilrättsliga förbudssanktionen

Enligt förslaget ska lagen framgent benämnas lagen om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar. Enligt förslagets 1 § 6 ska vissa civilrättsliga sanktionsbestämmelser i varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas vid intrång till en beteckning som följer av EU-förordningen, bl.a. den civilrättsliga förbudssanktionen i 8 kap. 3 § varumärkeslagen.

I promemorian uttalas att det civilrättsliga sanktionsdirektivet 2004/48/EG gäller även för beteckningar som skyddas av EU-förordningen (promemorian, s. 56). Detta överensstämmer väl med artikel 61 i EU-förordningen samt skälen 61 och 65 i EU-förordningens ingress.

Advokatsamfundet föreslår att förutsättningarna klargörs för att en domstol ska kunna meddela förbud – som en civilrättslig sanktion – om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen. Behovet av ett klargörande motiveras av att det i promemorian finns ett uttalande som gäller en annan bestämmelse, nämligen PRV:s möjlighet att besluta om förbud (4 § tredje stycket förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter).

I författningskommentaren anges följande (promemorian, s. 92).

”Avisikten med ett förbud är att få den otillåtna handlingen att upphöra. Eftersom det är en förutsättning att överträdelsen är pågående för att ett förbud ska kunna meddelas bör en överträdelse som ligger långt tillbaka i tiden inte medföra att ett förbud meddelas.”

Enligt Advokatsamfundets uppfattning kan det i och för sig finnas skäl för att PRV ska tillämpa förbudsmöjligheten i enlighet med den nyss nämnda utgångspunkten i promemorian. När det gäller den civilrättsliga förbudssanktionen enligt det civilrättsliga sanktionsdirektivet och varumärkeslagen, gäller emellertid en annan utgångspunkt.

Vid genomförandet av det civilrättsliga sanktionsdirektivet angavs följande beträffande förbudssanktionen (prop. 2008/09:67 s. 186, sista stycket).

”Vitesförbudet innebär att en domstol får, på yrkande av rättighetshavaren, vid vite förbjuda den som gör intrång att fortsätta intrånget. För att ett vitesförbud ska kunna meddelas krävs alltså att ett intrång har begåtts, men intrånget behöver inte vara pågående (se NJA 2007 s. 431).”

I fallet NJA 2007 s. 431 hade Högsta domstolen begärt ett förhandsavgörande från EU-domstolen (mål C-316/05). Högsta domstolen drog därefter följande slutsats (NJA 2007 s. 431 på s. 450).

”Varken varumärkesförordningen eller varumärkeslagen kan förstås så att ett beslut om vite förutsätter att överträdelsen utgör ett led i ett pågående intrång (jfr. t.ex. p. 32 och 34 i förhandsavgörandet).”

Av nämnda skäl anser Advokatsamfundet att det bör klargöras att en domstol får meddela ett förbud som civilrättslig sanktion – enligt nämnda lagrum – förutsatt att ett intrång i en geografisk beteckning har skett, men att intrånget inte behöver vara pågående. Det framstår också som ändamålsenligt att tillämpa samma förutsättningar för ett förbud vid intrång i en geografisk beteckning som för förbud vid intrång i ett EU-varumärke eller ett varumärke som har registrerats hos PRV. Ett klargörande kan lämpligen föras in i författningskommentaren till bestämmelsen i kommande proposition.

Förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter, 6 § 2: Behandling av affärshemligheter vid delegering av vissa kontrolluppgifter

Enligt förslaget ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om skyldigheten för ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter att lämna in information och ge in handlingar till PRV.

I promemorian anges följande (s. 53).

”I denna promemoria föreslås inte att organ eller fysiska personer som utför kontroller ska ha rätt att besluta om förelägganden om inhämtande av uppgifter eller handlingar eller utföra inspektioner. Dessa ges alltså inte rätt att kräva in uppgifter från enskilda med hjälp av offentlighetsrättsliga förelägganden. De företag som blir föremål för kontroll förväntas i stället medverka i kontrollen på frivillig väg och då lämna de uppgifter som efterfrågas. Det finns alltså inte någon skyldighet för de företag som kontrolleras att till ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter lämna affärshemligheter eller andra uppgifter som skulle kunna leda till skada för företaget om de offentliggjordes. I den mån sådana uppgifter krävs för att kontrollen ska kunna utföras, och ett företag väljer att inte lämna sådana uppgifter, får organet eller personen rapportera detta till PRV som då kan vidta lämpliga åtgärder. Mot denna bakgrund görs bedömningen att det inte är nödvändigt att införa en tystnadsplikt i detta fall (jfr 8 § lagen om lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).”

I promemorian nämns att det är svårt att avgöra om det kommer finnas behov av att överlåta kontrolluppgifter till organ eller fysiska personer (s. 49). Om så blir fallet kan det uppkomma situationer där organ eller fysiska personer som utför kontroller uppmanar enskilda att lämna uppgifter som utgör affärshemligheter. Risken uppstår därmed att enskilda lämnar sådana uppgifter, utan att dessa skyddas. Med hänsyn till dessa förhållanden föreslår Advokatsamfundet att det införs en tystnadsplikt för organ och fysiska personer till vilka uppgifter att utföra kontroller delegeras.

Om en sådan tystnadsplikt inte skulle bedömas nödvändig, förordar Advokatsamfundet att det vid delegering ska föreskrivas en skyldighet – för organ och fysiska personer – att vid utförande av kontroller skriftligen upplysa enskilda om att det inte föreligger någon tystnadsplikt avseende affärshemligheter. Vidare bör enskilda som är föremål

för sådan kontroll ges möjlighet att i stället lämna uppgifterna direkt till PRV, som i sin tur har att iaktta bl.a. reglerna till skydd för affärshemligheter enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Sekretess i PRV:s verksamhet behandlas i promemorian, s. 46 och 47.

*Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877), 5 kap. 9 § 3 och 10 a § 3:
Återupptagningsavgift och ansökningsavgift*

Advokatsamfundet föreslår att det i de rubricerade bestämmelserna anges att det är fråga om "föreskriven" återupptagningsavgift respektive ansökningsavgift, dvs. motsvarande ordalydelse som i andra bestämmelser om avgifter i samma lag (t.ex. 2 kap. 1 § 3 och 20 § 2).

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander